TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2021. gada 14. oktobrī*

Apelācija – Civildienests – Disciplinārlieta – Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi – IX pielikuma 3. pants – Komisijas Lēmums C(2004) 1588, ar ko nosaka vispārīgos administratīvo izmeklēšanu un disciplinārlietu norises īstenošanas noteikumus – 4. panta 4. punkts – Administratīvā izmeklēšana – Attiecīgā ierēdņa uzklausīšana – Komisijas Izmeklēšanas un disciplinārlietu birojam (*IDOC*) piešķirtās pilnvaras veikt šo uzklausīšanu – Tiesības uz aizstāvību – Tiesības tikt uzklausītam

Lietā C-583/19 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2019. gada 30. jūlijā iesniedza

Belén Bernaldo de Quirós, ar dzīvesvietu Briselē (Beļģija), ko pārstāv *M. Casado García-Hirschfeld, avocate*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *B. Mongin* un *A.-C. Simon*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši I. Ziemele, T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un A. Kumins [*A. Kumin*] (referents),

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – franču.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību *Belén Bernaldo de Quirós* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2019. gada 5. jūnija spriedumu *Bernaldo de Quirós*/Komisija (T-273/18, nav publicēts, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2019:371), ar kuru tika noraidīta viņas prasība, pirmkārt, atcelt Komisijas 2017. gada 6. jūlija lēmumu, ar ko viņai tika piemērots sods – rājiens (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums"), un, pēc vajadzības, atcelt 2018. gada 31. janvāra lēmumu, ar ko ir noraidīta viņas pret strīdīgo lēmumu iesniegtā sūdzība, kā arī, otrkārt, piespriest apgalvoti nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi

2 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu, pamatlietā piemērojamajā redakcijā (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi"), 12. pantā ir paredzēts:

"Ierēdnis atturas no jebkādas rīcības vai uzvedības, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt tā stāvokli [tā amata cieņu]."

3 Saskaņā ar šo Civildienesta noteikumu 86. pantu:

"1. Ja ierēdnis [vai bijušais ierēdnis] tīši vai netīši neievēro šajos Civildienesta noteikumos noteiktos pienākumus, tas saucams pie disciplināras atbildības.

2. Ja iecēlējinstitūcijai vai *OLAF* kļūst zināmi pierādījumi par pienākumu neievērošanu 1. punkta nozīmē, veic administratīvo izmeklēšanu, lai pārbaudītu, vai šāda pienākumu neievērošana ir notikusi.

3. Disciplinārie noteikumi, procedūras un pasākumi, un noteikumi un procedūras attiecībā uz administratīvo izmeklēšanu ir noteiktas IX pielikumā."

4 Civildienesta noteikumu IX pielikuma 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ja Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) izmeklēšanā tiek atklāts, ka, iespējams, kādas iestādes ierēdnis vai bijušais ierēdnis ir personīgi iesaistīts, šo personu nekavējoties informē, ar nosacījumu, ka tas nekaitē izmeklēšanai. Jebkurā gadījumā, tiklīdz izmeklēšana ir pabeigta, nevar izdarīt secinājumus, minot ierēdni vārdā, nedodot attiecīgajam ierēdnim iespēju komentēt faktus, kas uz viņu attiecas. Secinājumos izdara atsauci uz šiem komentāriem."

5 Saskaņā ar šī pielikuma 2. pantu:

"1. Šā pielikuma 1. pantā paredzētie noteikumi ar nepieciešamajām izmaiņām ir piemērojami citām administratīvām izmeklēšanām, ko veic iecēlējinstitūcija.

2. Iecēlējinstitūcija attiecīgo personu informē, kad izmeklēšana beidzas, un dara viņai zināmus izmeklēšanas ziņojuma secinājumus un, pēc pieprasījuma un ievērojot trešo pušu likumīgo interešu aizsardzību, visus dokumentus, kas tieši saistīti ar apsūdzībām, kas celtas pret viņu.

3. Katras iestādes iecēlējinstitūcija pieņem šā panta izpildes kārtību saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu."

6 Minētā pielikuma 3. pantā ir paredzēts:

"Pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, pēc visu lietā esošo pierādījumu paziņošanas ierēdnim un pēc attiecīgā ierēdņa uzklausīšanas iecēlējinstitūcija var:

a) izlemt, ka nav iespējams celt prasību pret ierēdni, un par to rakstveidā informēt ierēdni; vai

b) izlemt, ka, pat ja ir vai šķiet, ka ir notikusi pienākumu neievērošana, netiks piemēroti disciplinārsodi, un vajadzības gadījumā izteikt ierēdnim brīdinājumu; vai

c) gadījumā, kad nav pildīti pienākumi Civildienesta noteikumu 86. panta nozīmē:
   i) izlemt ierosināt disciplinārlietu, kā paredzēts šā pielikuma 4. iedaļā, vai
   ii) izlemt ierosināt disciplinārlietu izskatīšanai Disciplinārlietu kolēģijā."

7 Šī paša pielikuma 22. panta 1. punktā ir noteikts:

"Pēc ierēdņa uzklausīšanas iecēlējinstitūcija pieņem lēmumu, kā tas paredzēts šā pielikuma 9. un 10. pantā, divu mēnešu laikā no kolēģijas atzinuma saņemšanas. Lēmums ir jāpamato."

2004. gada VĪN

8 Piemērojot Civildienesta noteikumu IX pielikuma 2. panta 3. punktu, Komisija 2004. gada 28. aprīlī pieņēma Lēmumu C(2004) 1588, ar ko nosaka vispārīgos administratīvo izmeklēšanu un disciplinārlietu norises īstenošanas noteikumus; publicēts 2004. gada 30. jūnija *Informations administratives* Nr. 86-2004 (turpmāk tekstā – "2004. gada VĪN").

9 2004. gada VĪN 2. panta 1. un 3. punktā par Komisijas Izmeklēšanas un disciplinārlietu biroja (*IDOC*) pilnvarām un uzdevumiem ir paredzēts:

"1. *IDOC* veic administratīvo izmeklēšanu. Šo noteikumu izpratnē "administratīvā izmeklēšana" ir visas pilnvarotā ierēdņa darbības, kuru mērķis ir konstatēt faktus un attiecīgā gadījumā noteikt, vai nav izpildīti Komisijas ierēdņiem noteiktie pienākumi. [..]

3. *IDOC* izskata disciplinārlietas iecēlējinstitūcijai."

10 2004. gada VĪN 3. pantā "Noteikumi par administratīvās izmeklēšanas pilnvaru īstenošanu" ir noteikts:

"1. Direktors, kā arī pārējie *IDOC* locekļi savas administratīvās izmeklēšanas pilnvaras īsteno neatkarīgi. Tādējādi, īstenojot šīs pilnvaras, viņi nedz pieprasa, nedz saņem norādījumus. Tiem ir tiesības saņemt dokumentus, pieprasīt ikvienai personai, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi, sniegt informāciju un veikt pārbaudes uz vietas.

2. Administratīvo izmeklēšanu veic detalizēti, apsūdzoši un attaisnojoši un laika posmā, kas atbilst lietas apstākļiem un sarežģītībai.

3. *IDOC* var saņemt citu ierēdņu vai specializēto dienestu atbalstu."

11 Saskaņā ar VĪN 2004. gada 4. pantu "Administratīvās izmeklēšanas uzsākšana un norise":

"1. Personāla un administrācijas ģenerāldirektors, vienojoties ar ģenerālsekretāru, administratīvo izmeklēšanu sāk vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc ģenerāldirektora un dienesta vadītāja lūguma.

[..]

3. Lēmumā par administratīvās izmeklēšanas uzsākšanu norāda *IDOC* direktoru vai citu ierēdni [kā tādu, kas] ir atbildīgs par izmeklēšanu, nosaka izmeklēšanas priekšmetu un apjomu un pieprasa ierēdņiem, kuriem ir pienākums noteikt atbildību šajā jomā, pamatojoties uz konkrētiem faktiem un apstākļiem, vai pat, ja nepieciešams, noteikt attiecīgo [izmeklēšanā] skarto ierēdņu individuālo atbildību.

4. Tiklīdz administratīvā izmeklēšanā parādās iespēja, ka ierēdnis ir personīgi iesaistīts kādā lietā, viņam ir pienākums par to informēt, lai šī informācija nekaitētu izmeklēšanas norisei. Jebkurā gadījumā, tiklīdz izmeklēšana ir pabeigta, nevar izdarīt secinājumus, minot ierēdni vārdā, nedodot attiecīgajam ierēdnim iespēju izteikt savu viedokli par faktiem, kas uz viņu attiecas. Secinājumos izdara atsauci uz šo viedokli. [..]

5. *IDOC* iesniedz izmeklēšanas ziņojumu personāla un administrācijas ģenerāldirektoram [..]. Ziņojumā izklāsta attiecīgos faktus un apstākļus; tajā konstatē, vai ir ievēroti noteikumi un procedūras, kas piemērojamas situācijai, un nosaka iespējamo individuālo atbildību, ņemot vērā atbildību pastiprinošus vai mīkstinošus apstākļus. Ziņojumam pievieno visu atbilstošo dokumentu kopijas un uzklausīšanas protokolus.

6. Personāla un administrācijas ģenerāldirektors informē [attiecīgo ierēdni] par izmeklēšanas pabeigšanu un dara viņam zināmus izmeklēšanas ziņojuma secinājumus un, pēc pieprasījuma, visus dokumentus, kas ir tieši saistīti ar pret viņu izvirzītajām apsūdzībām, ar nosacījumu, ka tiek aizsargātas trešo personu likumīgās intereses.

7. Pēc *OLAF* izmeklēšanas ziņojuma saņemšanas Personāla un administrācijas ģenerāldirektors vajadzības gadījumā var vai nu lūgt *OLAF* papildināt ziņojumu, vai nolemt pats uzsākt administratīvo izmeklēšanu, vai arī uzsākt disciplinārlietu, vai arī izbeigt lietas izskatīšanu, nesākot disciplinārlietu."

12 2004. gada VĪN 5. pantā "Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā minētā uzklausīšana" ir noteikts:

"1. Ierēdnis, kurš tiek uzklausīts saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu, paraksta savas uzklausīšanas protokolu vai sniedz savus komentārus un/vai piezīmes 15 [kalendāro] dienu laikā, sākot no tā saņemšanas. Ja šajā termiņā nav veikta nekāda darbība un izņemot *force majeure* gadījumu, protokols tiek uzskatīts par apstiprinātu.

2. Ja iecēlējinstitūcijai vai personai, kuru tā ir pilnvarojusi šim nolūkam, ir jābūt pārrunām ar noteiktām personām pēc Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzētās

uzklausīšanas, attiecīgais ierēdnis pēc pieprasījuma saņem parakstīto pārrunu protokolu kopijas ar nosacījumu, ka tajā minētie fakti ir tieši saistīti ar sākotnējām pret ierēdni izteiktajām apsūdzībām."

Tiesvedības priekšvēsture

13 Tiesvedības priekšvēsture ir izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 1.–13. punktā, un šīs tiesvedības vajadzībām to var apkopot šādi.

14 Apelācijas sūdzības iesniedzēja *B. Bernaldo de Quirós* tika pieņemta darbā Komisijā par ierēdni 1987. gada 1. janvārī. Vispirms viņa bija Daudzvalodības nodaļas vadītāja, tad 2013. gada 1. janvārī viņa kļuva par Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta (ĢD) – kurš pašreiz ir pārsaukts par Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorātu – "Jaunatnes un sporta" direkcijā jaunizveidotās un tai pakļautās nodaļas "Stažēšanās birojs" nodaļas vadītāju.

15 2014. gada 6. februārī pieci stažieru darbā pieņemšanas lietu administratori, kas strādāja apelācijas sūdzības iesniedzējas nodaļā, iesniedza sūdzību par viņu. Viņai tika tostarp pārmesta nepieņemama rīcība pret nodaļas līdzstrādniekiem un pārkāpumi Komisijas stažieru atlases procedūrā.

16 2014. gada 26. martā Komisijas iecēlējinstitūcija (turpmāk tekstā – "iecēlējinstitūcija") pilnvaroja *IDOC* veikt administratīvu izmeklēšanu par apelācijas sūdzības iesniedzēju. *IDOC* piešķirtās pilnvaras bija formulētas šādi:

"Šīs izmeklēšanas mērķis ir noteikt, cik lielā apmērā [apelācijas sūdzības iesniedzēja] attiecībā pret dažiem savas nodaļas darbiniekiem ir rīkojusies neatbilstoši un nav ievērojusi stažieru atlases procedūras Komisijā."

17 2015. gada 22. jūnijā *IDOC* nosūtīja iecēlējinstitūcijai izmeklēšanas ziņojumu atbilstoši Civildienesta noteikumu IX pielikuma 2. pantam. Šajā ziņojumā *IDOC* secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja, šķiet, varētu būt neizpildījusi Civildienesta noteikumos paredzētos pienākumus. Konkrēti, *IDOC* uzskatīja, ka, pirmkārt, "[apelācijas sūdzības iesniedzējas] rīcībā attiecībā uz B. [nodaļas vadītāja vietnieku] no 2013. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. maijam [izpaudās] vesels psiholoģiskās vardarbības elementu kopums", otrkārt, ka "[apelācijas sūdzības iesniedzējas] rīcība attiecībā pret C. 2013. gada 22. aprīļa nodaļas sanāksmes laikā [bija] neatbilstoša Civildienesta noteikumu 12. panta izpratnē" un, treškārt, ka "[apelācijas sūdzības iesniedzēja] bija veikusi izmaiņas stažieru kandidātu atlases sistēmā tā, ka tā neļāva nodrošināt vienādu un pārskatāmu attieksmi visiem kandidātiem un to varēja uztvert kā tādu, kas dod priekšroku vieniem kandidātiem salīdzinājumā ar citiem. Ņemot vērā [apelācijas sūdzības iesniedzējas] uzdevumus un pienākumus, viņas iniciatīvu varētu uzskatīt par Civildienesta noteikumu 21. panta pārkāpumu".

18 Ņemot vērā *IDOC* izmeklēšanas ziņojumu, Cilvēkresursu un drošības ĢD ģenerāldirektors tajā pašā 2015. gada 22. jūnijā nolēma pilnvarot *IDOC* veikt apelācijas sūdzības iesniedzējas uzklausīšanu saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu. Ar 2015. gada 12. augusta vēstuli apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāti apstrīdēja šo iecēlējinstitūcijas lēmumu par pilnvaru deleģēšanu *IDOC* šīs uzklausīšanas veikšanai. 2015. gada 9. septembrī iecēlējinstitūcija apstiprināja apelācijas sūdzības iesniedzējai, ka viņas uzklausīšanu veiks divi *IDOC* locekļi, un atbildēja viņai, ka saskaņā ar pastāvīgo un pieņemto praksi tā var atļaut *IDOC*

veikt viņas Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu uz vietas, jo *IDOC* tai pēc tam iesniedz uzklausīšanas protokolu, lai tā nolemtu par turpmāko rīcību šai lietā. Ar 2015. gada 16. septembra vēstuli apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāti iesniedza iecēlējinstitūcijai rakstveida apsvērumus paredzētajai uzklausīšanai, kuros viņi atkārtoja savu apstrīdēšanu. 2015. gada 23. septembrī *IDOC* uzklausīja apelācijas sūdzības iesniedzēju, klātesot viņas advokātiem.

19 2015. gada 6. oktobrī *IDOC* informēja apelācijas sūdzības iesniedzēju, ka ir nolēmis apmierināt viņas lūgumus uzklausīt papildu lieciniekus, un uzklausīja četras personas, kas aplūkoto notikumu laikā bija "Stažēšanās biroja" nodaļas darbinieki. Šo personu uzklausīšanu protokoli tika nosūtīti apelācijas sūdzības iesniedzējai iespējamo komentāru sniegšanai 2015. gada 23. oktobrī. Viņas advokāti iesniedza komentārus 2015. gada 5. novembra vēstulē.

20 2015. gada 22. decembrī iecēlējinstitūcija nolēma disciplinārlietu kolēģijā uzsākt disciplinārlietu pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, ņemot vērā viņas uzklausīšanas protokolu saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu un tam pievienotos dokumentus.

21 Disciplinārlietu kolēģijā notiekošās disciplinārlietas ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējas advokāti šajā kolēģijā iesniedza rakstveida apsvērumus, un 2016. gada 5. oktobrī pēdējā minētā uzklausīja apelācijas sūdzības iesniedzēju. Disciplinārlietu kolēģijas argumentētais atzinums tika sniegts 2017. gada 26. janvārī. Šajā atzinumā disciplinārlietu kolēģija secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir apdraudējusi sava amata cieņu [nelabvēlīgi ietekmējusi tā stāvokli] Civildienesta noteikumu 12. panta izpratnē. Šī kolēģija tomēr uzskatīja, ka būtu nepiemēroti ierosināt piemērot disciplinārsodu tikai konstatēto par amata cieņas apdraudējumu, kura summu tā ir uzskatījusi par visai ierobežotu, un šādos apstākļos tā piedāvāja apelācijas sūdzības iesniedzējai nepiemērot disciplinārsodu.

22 Pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas uzklausīšanas trīspusējā iecēlējinstitūcijā, kuru veidoja trīs Komisijas ģenerāldirektoru grupa, šī trīspusējā iecēlējinstitūcija 2017. gada 6. jūlijā nolēma pieņemt apstrīdēto lēmumu.

23 Apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniedza sūdzību par šo lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktu, kuru iecēlējinstitūcija noraidīja ar 2018. gada 31. janvāra lēmumu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

24 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 30. aprīlī, apelācijas sūdzības iesniedzēja cēla prasību, lūdzot, pirmkārt, atcelt strīdīgo lēmumu un, vajadzības gadījumā, lēmumu noraidīt sūdzību, ko tā bija iesniegusi par šo strīdīgo lēmumu, kā arī, otrkārt, atlīdzināt kaitējumu, kas esot nodarīts ar šiem lēmumiem.

25 Savu atcelšanas prasījumu pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzīja četrus pamatus, no kuriem pirmais attiecās uz *IDOC* uzticētā pilnvarojuma pārkāpumu, otrais – uz Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. panta piemērošanu pretrunā tiesību uz aizstāvību ievērošanas principam, trešais – uz pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa pārkāpumu Civildienesta noteikumu IX pielikuma 22. pantā paredzētās uzklausīšanas laikā un ceturtais – uz to, ka ir pieļauts samērīguma principa pārkāpums, faktu kļūdas, kā arī acīmredzama kļūda vērtējumā saistībā ar disciplinārsodu – rājienu.

26 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa šo prasību noraidīja pilnībā kā nepamatotu.

Lietas dalībnieku prasījumi

27 Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz Tiesu:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– apmierināt pirmajā instancē izvirzītos prasījumus un

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kuri ir radušies tiesvedībā Vispārējā tiesā.

28 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

– apelācijas sūdzību noraidīt un

– piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

29 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirza vienīgo pamatu par to, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriezdama, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pants un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punkts, lasot tos kopsakarā ar tiesību uz aizstāvību ievērošanas principu, it īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā garantētām tiesībām tikt uzklausītam, neliedz iecēlējinstitūcijai pilnvarot *IDOC* veikt šajā 3. pantā paredzēto uzklausīšanu. Šis pamats ietver divas daļas.

30 Pirmajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu, kā arī 2004. gada VĪN 4. un 5. pantu, lasot tos kopsakarā ar Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Otrajā daļā tā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus.

Par pirmo daļu

Lietas dalībnieku argumenti

31 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā ir kļūdaini interpretējusi Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktu, kad tā uzskatīja, ka šajās tiesību normās nav prasīts, lai šajā 3. pantā paredzētā uzklausīšana notiktu iecēlējinstitūcijā. Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka no minētajām normām skaidri izriet, ka šai iestādei personiski ir jāuzklausa attiecīgais ierēdnis, pirms tā vajadzības gadījumā izlemj uzsākt disciplinārlietu.

32 Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka šāda formalitāte ir būtiska LESD 263. panta otrās daļas izpratnē, jo ieinteresētais ierēdnis ir jāuzklausa iestādei, kurai attiecīgā gadījumā ir pienākums uzsākt disciplinārlietas izmeklēšanu. Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka mērķis ziņojumam, ko iecēlējinstitūcija ir iesniegusi disciplinārlietu kolēģijai pēc šīs uzklausīšanas, esot bijis vienīgi konstatēt faktus, it īpaši ņemot vērā minētās uzklausīšanas rezultātus.

33 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējās tiesas pamatojumā, kas ietverts pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā, ir pieļauta tiesību kļūda, jo Vispārējā tiesa esot kļūdaini attaisnojusi Civildienesta noteikumu normas, proti, Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. panta, neievērošanu ar iekšējiem noteikumiem, proti, 2004. gada VĪN. Tām ir saistošs spēks, kas ir zemāks par Civildienesta noteikumiem, un līdz ar to ar tām nevar likumīgi ieviest noteikumus, ar kuriem atkāpjas no hierarhiski augstāka spēka tiesību normām, piemēram, vispārējiem tiesību principiem vai Civildienesta noteikumu normām.

34 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējās tiesas pamatojums pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā ietver pretrunu. Proti, lai gan 81. punktā Vispārējā tiesa esot atzinusi, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktu iecēlējinstitūcijas pienākums uzklausīt ieinteresēto ierēdni nozīmē, ka tai ir jāsaņem šī ierēdņa komentāri par visiem attiecīgajiem faktiem pirms disciplinārlietas uzsākšanas, vajadzības gadījumā pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, 82. punktā Vispārējā tiesa tomēr esot norādījusi, ka šīs tiesību normas neprasa, lai šo 3. panta paredzēto uzklausīšanu veiktu iecēlējinstitūcija.

35 Ceturtkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka Vispārējā tiesa šai pašā pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā nav ievērojusi Tiesas 1968. gada 11. jūlija spriedumu *Van Eick* /Komisija (35/67, EU:C:1968:39). No šī sprieduma izrietot, ka disciplinārlietas gadījumā Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzētā ieinteresētās personas obligātā uzklausīšana iecēlējinstitūcijā ir strikts tiesību noteikums. Līdz ar to, piemērojot šo spriedumu, IX pielikuma 3. pants esot jāinterpretē tādējādi, ka ar to iecēlējinstitūcijai ir noteikts pienākums pašai uzklausīt attiecīgo ierēdni, pirms tā vajadzības gadījumā uzsāk disciplinārlietu.

36 Piektkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 84. punktā ir kļūdaini interpretējusi 2004. gada VĪN 5. panta 2. punktu, nospriezdama, ka ar šo tiesību normu iecēlējinstitūcijai ir "atļauts pilnvarot personu, šajā gadījumā – *IDOC*, uzklausīt atsevišķas personas, tostarp ieinteresēto personu, saistībā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu". Proti, minētajā tiesību normā šādas kompetences deleģēšanas iespēja esot paredzēta tikai "pēc [attiecīgā ierēdņa] uzklausīšanas" un vienīgi ar mērķi nopratināt lieciniekus.

37 Katrā ziņā *IDOC* esot nevis "persona", kā to minētajā punktā kļūdaini ir norādījusi Vispārējā tiesa, bet gan struktūrvienība, kurai pēc iecēlējinstitūcijas pilnvarojuma ir uzticēts objektīvi un neatkarīgi veikt administratīvas izmeklēšanas un pēc tām sagatavot ieteikumus iecēlējinstitūcijai.

38 Sestkārt un visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, apstiprinādama iecēlējinstitūcijas iespēju pilnvarot *IDOC*, lai veiktu Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu, pārsūdzētā sprieduma 89. un 90. punktā neesot ievērojusi tiesību uz aizstāvību ievērošanas principu, tostarp tiesības tikt uzklausītam un sacīkstes principu. Konkrēti, Vispārējā tiesa esot kļūdaini nospriedusi, ka attiecīgais ierēdnis ar *IDOC* starpniecību var likumīgi iesniegt savus apsvērumus iecēlējinstitūcijai par visiem lietas elementiem, pirms šī pēdējā minētā institūcija pieņem lēmumu atbilstoši Civildienesta noteikumu

IX pielikuma 3. pantam. Proti, pirmkārt, šo uzklausīšanu nevar veikt struktūrvienība, kas jau ir sagatavojusi izmeklēšanas ziņojumu, kurā ir ieteikts saukt šo ierēdni pie atbildības, un kas šajā nolūkā ir saņēmusi liecības, tostarp no minētā ierēdņa. Otrkārt, tiesības tikt uzklausītam nozīmējot, ka ieinteresētajai personai ir iespēja ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu, iesniedzot savus apsvērumus iecēlējinstitūcijai.

39 Komisija uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija ir jānoraida kā nepamatota.

Tiesas vērtējums

40 Pirmkārt, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā esot pārkāpusi Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktu, pirmām kārtām, ir jāatgādina, ka pirmajā tiesību normā ir paredzēts, ka, "pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, pēc visu lietā esošo pierādījumu paziņošanas ierēdnim un pēc attiecīgā ierēdņa uzklausīšanas" iecēlējinstitūcija var tostarp nolemt uzsākt disciplinārlietu. Attiecībā uz otro tiesību normu – tajā ir noteikts, ka, "tiklīdz administratīvā izmeklēšanā parādās iespēja, ka ierēdnis ir personīgi iesaistīts kādā lietā, viņam ir pienākums par to informēt, lai šī informācija nekaitētu izmeklēšanas norisei", ka "jebkurā gadījumā, tiklīdz izmeklēšana ir pabeigta, nevar izdarīt secinājumus, minot ierēdni vārdā, nedodot attiecīgajam ierēdnim iespēju komentēt faktus, kas uz viņu attiecas", un ka "secinājumos izdara atsauci uz šo viedokli".

41 Pretēji apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvotajam, no šo tiesību normu formulējuma neizriet, ka iecēlējinstitūcijai būtu jāuzklausa attiecīgais ierēdnis "personiski", pirms tā attiecīgā gadījumā izlemj uzsākt disciplinārlietu.

42 Otrām kārtām, no konteksta, kādā iekļaujas Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pants, izriet, ka ar šo tiesību normu tiek īstenots šī pielikuma 1. panta 1. punktā paredzētais princips, kas ir piemērojams iecēlējinstitūcijas veiktajām administratīvām izmeklēšanām saskaņā ar minētā pielikuma 2. panta 1. punktu, un ka šīs normas formulējums būtībā ir pārņemts 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktā, saskaņā ar kuru, tiklīdz izmeklēšana ir pabeigta, nevar izdarīt secinājumus, kuros ierēdnis ir minēts vārdā, nedodot attiecīgajam ierēdnim iespēju komentēt faktus, kas uz viņu attiecas.

43 No tā izriet, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktā paredzētā pienākuma uzklausīt attiecīgo ierēdni mērķis ir ļaut viņam lietderīgi darīt zināmu savu viedokli par konstatētajiem faktiem administratīvās izmeklēšanas laikā, pirms iecēlējinstitūcija, pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, pieņem lēmumu par iespējamo disciplinārlietas uzsākšanu.

44 Taču šo mērķi var sasniegt arī tad, ja attiecīgo ierēdni uzklausa *IDOC* – kuru šim nolūkam ir pilnvarojusi iecēlējinstitūcija –, nevis iecēlējinstitūcija tieši.

45 Šajā ziņā ir jāatgādina, tāpat kā to darījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 85. punktā, ka saskaņā ar 2004. gada VĪN 2. panta 1. un 3. punktu *IDOC* veic administratīvo izmeklēšanu, lai konstatētu faktus un veiktu disciplinārās procedūras iecēlējinstitūcijai. Taču tieši šī uzdevuma – sniegt palīdzību iecēlējinstitūcijai – ietvaros ar 2004. gada VĪN tiek *IDOC* uzticēts, ka tas var saņemt pilnvarojumu no iecēlējinstitūcijas, lai tās vārdā un labā veiktu Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu.

46 To ievērojot, lai gan *IDOC*, izmeklējot faktus, var veikt Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu, iecēlējinstitūcijai ir jāņem vērā apsvērumi, kurus attiecīgais ierēdnis ir izteicis šīs uzklausīšanas laikā, lai tā, pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, varētu pieņemt skaidru lēmumu par disciplinārlietas uzsākšanu.

47 Proti, kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 85. punktā, pat ja iecēlējinstitūcija ir pilnvarojusi *IDOC* veikt minēto uzklausīšanu, tam nav jāpieņem lēmums par turpmāko rīcību pēc veiktās administratīvās izmeklēšanas, jo lēmuma pieņemšana par iespējamo disciplinārlietas uzsākšanu pēc attiecīgā ierēdņa uzklausīšanas ir vienīgi iecēlējinstitūcijas ziņā.

48 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pants, lasot to kopā ar 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neliedz uzklausīt ierēdni, uz kuru attiecas administratīvā izmeklēšana, nevis tieši iecēlējinstitūcijai, bet gan *IDOC*, kas šim nolūkam ir pilnvarots. Tātad apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija, kas balstīta uz to, ka iecēlējinstitūcijas veiktā uzklausīšana ir būtiska formalitāte atbilstoši LESD 263. pantam, nav juridiski pamatota.

49 Līdz ar to Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 82. punktā nospriezdama, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktā nav prasīts, lai šajā 3. pantā paredzētā uzklausīšana tiktu veikta iecēlējinstitūcijā, nav pārkāpusi šos noteikumus.

50 Otrkārt, nevar uzskatīt, ka minētā sprieduma 81. un 82. punktā ir sniegts pretrunīgs pamatojums. Kā izriet no šī sprieduma 46. punkta, lai gan *IDOC* var veikt Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu, iecēlējinstitūcijai katrā ziņā ir jāņem vērā ieinteresētās personas apsvērumi, pirms tā, pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, pieņem lēmumu par iespējamo disciplinārlietas uzsākšanu.

51 Treškārt, kā nepamatota ir jānoraida apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa esot Civildienesta noteikumu normas neievērošanu kļūdaini pamatojusi ar iekšējiem noteikumiem, kas ir atkāpe no šīs tiesību normas. Proti, pietiek norādīt, ka no šī sprieduma 41.–48. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktā nav paredzēta atkāpe no Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. panta.

52 Ceturtkārt, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, saskaņā ar kuru Vispārējās tiesas sniegtajā Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. panta un 2004. gada VĪN 4. panta 4. punkta interpretācijā, kas ietverta pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā, neesot ievērota judikatūra, kas izriet no 1968. gada 11. jūlija sprieduma *Van Eick*/Komisija (35/67, EU:C:1968:39), ir jāatgādina, ka šajā spriedumā Tiesa ir uzskatījusi, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. panta trešajā daļā – tajā laikā spēkā esošajā redakcijā (turpmāk tekstā – "agrākie Civildienesta noteikumi") – paredzētais pienākums uzklausīt ierēdni disciplinārlietas ietvaros ir strikta tiesību norma, kura principā ir jāsaprot kā tāda, ar ko šai struktūrvienībai tiek noteikts pienākums pašai veikt attiecīgās personas uzklausīšanu.

53 Šajā spriedumā Tiesa arī precizēja, ka, tikai ievērojot šo principu un ievērojot nosacījumus, kas nodrošina ieinteresēto personu tiesību aizsardzību, iecēlējinstitūcija ar dienestu labu darbību saistītu iemeslu dēļ var uzticēt vienam vai vairākiem tās locekļiem uzdevumu uzklausīt attiecīgo ierēdni.

54 Taču, pirmām kārtām, ir jānorāda, ka agrāko Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. panta trešā daļa atbilst Civildienesta noteikumu IX pielikuma 22. pantam, nevis pēdējā minētā pielikuma 3. pantam.

55 Otrām kārtām, no 1968. gada 11. jūlija sprieduma *Van Eick*/Komisija (35/67, EU:C:1968:39) izriet Tiesas secinājums, ka agrāko Civildienesta noteikumu IX pielikuma 7. panta trešajai daļai ir strikts raksturs, it īpaši sodu smaguma dēļ, kas var tikt piemēroti šajā pielikumā paredzētās disciplinārlietas noslēgumā.

56 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka disciplinārlieta sastāv no divām dažādām stadijām, no kurām pirmā ir administratīvā izmeklēšana, kas ir apsūdzoša un attaisnojoša, ko uzsāk ar iecēlējinstitūcijas lēmumu un kas pēc tam, kad ieinteresētā persona ir tikusi uzklausīta par tai pārmestajiem faktiem, tiek noslēgta ar izmeklēšanas ziņojumu, un otrā ir disciplinārlieta kā tāda, kuru iecēlējinstitūcija uzsāk, pamatojoties uz minēto izmeklēšanas ziņojumu, un kurā tiek pieņemts, ka ierēdnis ir uzklausīts, pirms viņam tiek piemērots sods (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 22. janvāris, *Kerstens*/Komisija, C-577/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:129, 26. punkts).

57 Kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 81. punktā, Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā minētā uzklausīšana ietilpst pirmajā no šīm stadijām, kas ir faktu konstatēšana, lai uzsāktu otro stadiju, proti, pašu disciplinārlietu.

58 Atšķirībā no pašas disciplinārlietas stadijas, kas it īpaši ietver šī pielikuma 22. pantā paredzēto uzklausīšanu, pirmās stadijas rezultātā tiek nevis noteikts disciplinārsods, bet gan tiek pieņemts iecēlējinstitūcijas iespējamais lēmums uzsākt disciplinārlietu. Turklāt šis lēmums iepriekš nenosaka nostāju, kādu iecēlējinstitūcija ieņems šīs otrās stadijas beigās.

59 No iepriekš minētā izriet, ka šī sprieduma 52. un 53. punktā minētā judikatūra, kas izriet no 1968. gada 11. jūlija sprieduma *Van Eick*/Komisija (35/67, EU:C:1968:39), nav piemērojama šajā lietā, kura attiecas uz disciplinārlietas izmeklēšanas stadiju. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa neesot ievērojusi minēto judikatūru, ir jānoraida kā nepamatota.

60 Piektkārt, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa, apstiprinādama iecēlējinstitūcijas iespēju pilnvarot *IDOC*, lai veiktu Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu, pārsūdzētā sprieduma 89. un 90. punktā neesot ievērojusi tiesību uz aizstāvību ievērošanas principu, it īpaši tiesības tikt uzklausītam un sacīkstes principu, ir jāatgādina – kā Vispārējā tiesa to ir darījusi pārsūdzētā sprieduma 77. punktā –, ka tiesību uz aizstāvību, kuru neatņemama sastāvdaļa ir tiesības tikt uzklausītam, ievērošana ir Savienības tiesību pamatprincips, kas ir piemērojams visām personām un kas ir jānodrošina jebkurā procedūrā, kuras beigās ir iespējama nelabvēlīga akta izdošana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 78. punktā, Hartas 41. panta, kurā ir garantētas tiesības uz labu pārvaldību, 2. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā ir precizēts, ka šīs tiesības ietver ikvienas personas tiesības tikt uzklausītai, pirms tiek pieņemts kāds individuāls pasākums, kas viņu varētu nelabvēlīgi ietekmēt.

62 Tādējādi, it īpaši tiesības tikt uzklausītam ikvienam nodrošina iespēju lietderīgi un efektīvi paust savu viedokli administratīvā procesā un pirms jebkura lēmuma pieņemšanas, kas var nelabvēlīgi ietekmēt viņa intereses (spriedums, 2020. gada 25. jūnijs, HF/Parlaments, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Turklāt ir jāuzskata – kā to arī ir norādījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 79. punktā –, ka tiesību uz aizstāvību ievērošana, kas izriet no sacīkstes principa, prasa, lai ierēdnim, attiecībā uz kuru kāda Savienības iestāde ir uzsākusi administratīvo procesu, šī procesa laikā tiktu dota iespēja lietderīgi paust savu viedokli par apgalvoto faktu, apstākļu un ar viņa apgalvojumu saistīto dokumentu patiesumu, kurus šī iestāde plāno izmantot pret viņu, lai pamatotu savu apgalvojumu par Civildienesta noteikumu normu pārkāpumu.

64 No iepriekš minētā izriet, ka tiesībām tikt uzklausītam ir divkāršs mērķis. Pirmkārt, tās palīdz pēc iespējas precīzāk un pareizāk izmeklēt lietu un konstatēt faktus un, otrkārt, tās ļauj nodrošināt efektīvu ieinteresētās personas aizsardzību (spriedums, 2020. gada 4. jūnijs, EĀDD/*De Loecker*, C-187/19 P, EU:C:2020:444, 69. punkts).

65 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai Vispārējā tiesa nav ievērojusi tiesības tikt uzklausītam un sacīkstes principu, pirmām kārtām, pārsūdzētā sprieduma 89. punktā uzskatīdama, ka tas, ka attiecīgo uzklausīšanu veica *IDOC*, nenozīmē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav bijis iespējas lietderīgi paust savu viedokli iecēlējinstitūcijā par faktu, apgalvoto apstākļu un dokumentu – kuri bija šīs ar viņu saistītās disciplinārlietas priekšmets un par kuriem iecēlējinstitūcijai bija jāpieņem lēmums saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu – esamību un atbilstību, un, otrām kārtām, minētā sprieduma 90. punktā uzskatīdama, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai bija dota iespēja izteikt savu viedokli, pirms tika pieņemts lēmums par disciplinārlietas uzsākšanu atbilstoši šim 3. pantam.

66 Šajā ziņā, pirmkārt, netiek apstrīdēts – kā Vispārējā tiesa to ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 89. punktā –, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai kopā ar savu advokātu ne tikai bija iespēja iesniegt apsvērumus un pārliecināties par to pareizu transkripciju attiecīgās uzklausīšanas protokolā atbilstoši 2004. gada VĪN 5. pantam, bet viņa arī varēja iesniegt apsvērumus par savas uzklausīšanas protokolu, lai iecēlējinstitūcijai darītu zināmu savu nostāju šajā jautājumā. Tāpat viņai tika nosūtīti pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas uzklausīšanas veikto liecinieku uzklausīšanu protokoli, lai ļautu viņai iesniegt iespējamos apsvērumus, ko viņa tieši izdarīja 2015. gada 5. novembra vēstulē.

67 Turklāt nav strīda arī par to – kā Vispārējā tiesa to ir precizējusi pārsūdzētā sprieduma 90. punktā –, ka ar 2015. gada 12. augusta un 16. septembra vēstulēm apelācijas sūdzības iesniedzēja nosūtīja iecēlējinstitūcijai savus rakstveida apsvērumus, lai viņa tiktu uzklausīta 2015. gada 23. septembrī, kuros viņa tostarp apstrīdēja iecēlējinstitūcijas uzticētās pilnvaras *IDOC* veikt šo uzklausīšanu, kā arī norādīja uz iespējamiem pārkāpumiem, ko pēdējais minētais esot pieļāvis izmeklēšanas norisē.

68 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu varēja lietderīgi un efektīvi darīt zināmu savu viedokli, pirms iecēlējinstitūcija pieņēma lēmumu uzsākt disciplinārlietu.

69 Tātad, kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 90. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzēja nevar apgalvot, ka viņa nav varējusi norādīt *IDOC* atsevišķus informācijas elementus, it īpaši par iespējamiem pārkāpumiem administratīvajā izmeklēšanā, kurus viņa būtu varējusi norādīt iecēlējinstitūcijā.

70 Līdz ar to Vispārējai tiesai nevar pārmest, ka tā pārsūdzētā sprieduma 89. un 90. punktā būtu pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvību, it īpaši viņas tiesības tikt uzklausītai disciplinārlietas izmeklēšanas posmā.

71 Sestkārt, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 84. punktā esot kļūdaini interpretējusi 2004. gada VĪN 5. panta 2. punktu, ciktāl tā nosprieda, ka no šīs tiesību normas izriet, ka iecēlējinstitūcijai "ir iespēja pilnvarot personu, šajā gadījumā – *IDOC*, uzklausīt konkrētas personas, tostarp ieinteresēto personu, saistībā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzēto uzklausīšanu", ir jāatgādina, ka atbilstoši šī 5. panta 2. punktam, "ja iecēlējinstitūcijai vai personai, kuru tā ir pilnvarojusi šim nolūkam, ir jābūt pārrunām ar noteiktām personām pēc Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzētās uzklausīšanas, attiecīgais ierēdnis pēc pieprasījuma saņem parakstīto pārrunu protokolu kopijas ar nosacījumu, ka tajā minētie fakti ir tieši saistīti ar sākotnējām pret ierēdni izteiktajām apsūdzībām".

72 Tādējādi no minētā 5. panta 2. punkta formulējuma izriet, ka šī tiesību norma attiecas tikai uz pārrunām, kuras attiecīgā gadījumā notiek ar personām, kas nav ierēdnis, uz kuru attiecas disciplinārlieta, pēc Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzētās uzklausīšanas.

73 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 84. punktā nospriezdama, ka no 2004. gada VĪN 5. panta 2. punkta izriet, ka iecēlējinstitūcijai bija iespēja pilnvarot *IDOC* "atsevišķu personu, tostarp ieinteresētās personas, Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā paredzētajai uzklausīšanai".

74 Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka Vispārējās tiesas pieļautā tiesību kļūda nevar izraisīt pārsūdzētā sprieduma spēkā neesamību, ja sprieduma rezolutīvā daļa šķiet pamatota citu tiesisku apsvērumu dēļ (spriedums, 2020. gada 17. decembris, BP/FRA, C-601/19 P, nav publicēts, EU:C:2020:1048, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

75 Taču pārsūdzētā sprieduma rezolutīvā daļa, ciktāl ar to ir noraidīta apelācijas sūdzības iesniedzējas prasība, ir pamatota. Proti, pirmkārt, no šī sprieduma 48. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir pamatoti nospriedusi, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā, kā arī 2004. gada VĪN 4. panta 4. punktā nav prasīts, lai šajā 3. pantā paredzētā uzklausīšana notiktu iecēlējinstitūcijā. Otrkārt, kā izriet no šī sprieduma 65.–70. punkta, Vispārējā tiesa, nepieļaujot tiesību kļūdu, nosprieda, ka tas, ka minētajā 3. pantā paredzēto uzklausīšanu veica nevis pati iecēlējinstitūcija, bet gan šim nolūkam pilnvarots *IDOC*, nevarēja apdraudēt apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvību, it īpaši viņas tiesības tikt uzklausītai.

76 No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējās tiesas pieļautā kļūda, kas konstatēta šī sprieduma 73. punktā, nevar padarīt pārsūdzēto spriedumu par spēkā neesošu, jo tā rezolutīvā daļa, ciktāl ar to ir noraidīta apelācijas sūdzības iesniedzējas prasība, ir pamatota ar citiem tiesību pamatiem. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa neesot ievērojusi 2004. gada VĪN 5. panta 2. punktu, ir jānoraida kā neefektīva.

77 Līdz ar to vienīgā pamata pirmā daļa ir noraidāma kā nepamatota.

Par otro daļu

Lietas dalībnieku argumenti

78 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus, pārsūdzētā sprieduma 91. punktā uzskatot, ka katrā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojums, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu pieņemtais lēmums būtu bijis atšķirīgs, ja iecēlējinstitūcija viņu būtu uzklausījusi tieši, ir tikai hipotētisks. Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka uzklausīšana iecēlējinstitūcijā būtu varējusi ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu.

79 Komisija lūdz noraidīt šo argumentāciju kā nepamatotu.

Tiesas vērtējums

80 Attiecībā uz vienīgā pamata otro daļu – par to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 91. punktā esot sagrozījusi faktus, ir jāatgādina, ka argumenti pret *ad abundantiam* motīvu Vispārējās tiesas nolēmumā nevar izraisīt šī nolēmuma atcelšanu un tātad tie ir neefektīvi (spriedums, 2020. gada 25. jūnijs, *Schneider*/*EUIPO*, C-116/19 P, nav publicēts, EU:C:2020:501, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

81 Kā izriet no vārdu "katrā ziņā" lietojuma šajā 91. punktā, šī otrā daļa attiecas uz Vispārējās tiesas izklāstīto *ad abundantiam* motīvu. Proti, Vispārējā tiesa minētajā 91. punktā nosprieda, ka, lai tiesību uz aizstāvību pārkāpums izraisītu iecēlējinstitūcijas saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantu pieņemtā lēmuma atcelšanu, šim pārkāpumam ir jāietekmē šī lēmuma saturs, pirms tiek uzskatīts, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav pierādījusi, ka – ja iecēlējinstitūcija viņu būtu uzklausījusi tieši – viņa būtu varējusi iesniegt citus elementus, nevis tos, kas tai jau bija darīti zināmi, un ka tad šīs institūcijas lēmumam varēja būt citāds saturs.

82 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 91. punktā Vispārējā tiesa lēma par iespējamā tiesību uz aizstāvību pārkāpuma sekām. Taču Vispārējā tiesa, kā tas izriet no šī sprieduma 75. punkta, bija pamatoti nospriedusi, ka šajā lietā šāds pārkāpums nav noticis. Šādos apstākļos otrā daļa ir jānoraida kā neefektīva.

83 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka vienīgais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji neefektīvs. Līdz ar to apelācijas sūdzība ir noraidāma kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas apelācijas tiesvedībā piemērojams saskaņā ar šī paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējai nolēmums ir nelabvēlīgs, viņai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) *Belén Bernaldo de Quirós* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]